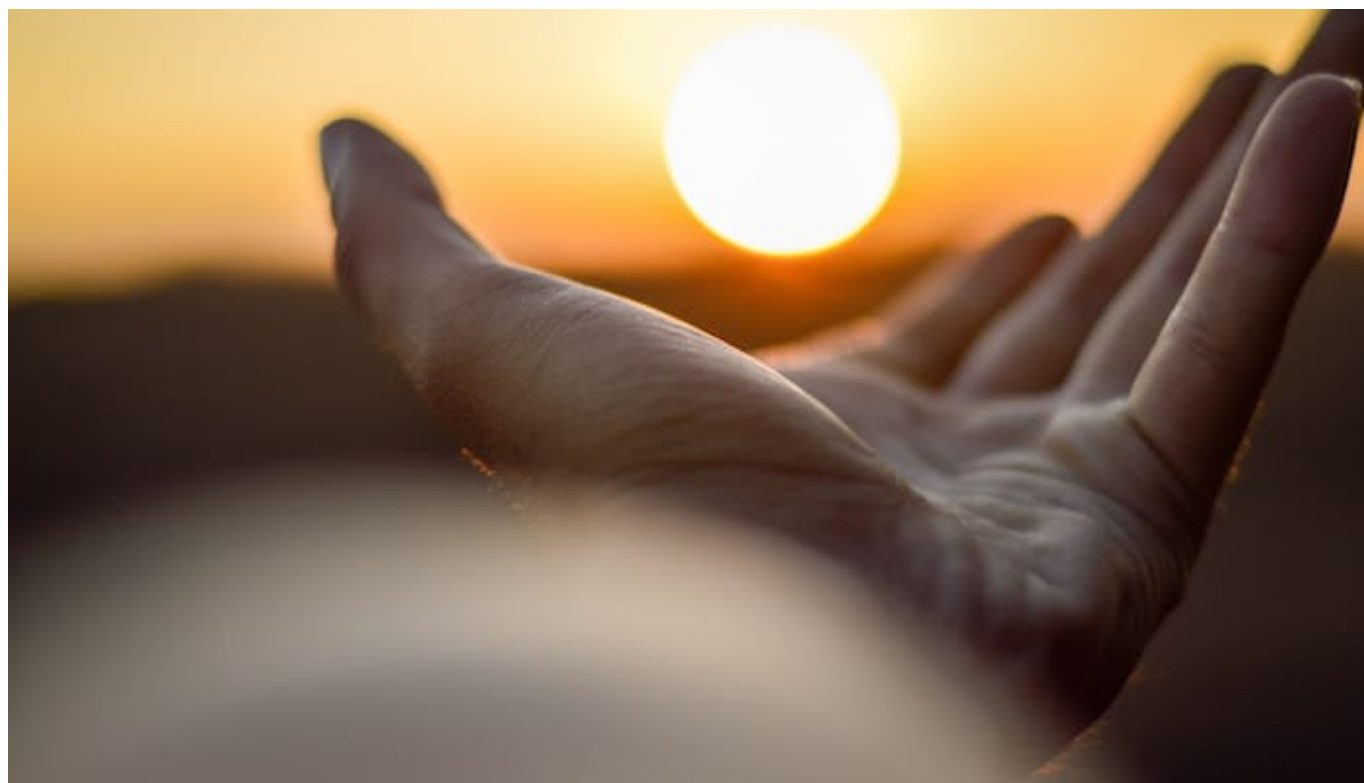

Kázání: 151. O Bohu nových začátků

Hospodin není bohem tragických konců, ale naopak Bohem nových začátků. Chce nám pomoci, abychom v přihrádce našeho srdce, vzadu za lektvary popírání, vzteku, smlouvání, sklíčenosti a rezignace, našli medicínu víry v Boha nových začátků.

Kázání

O Bohu nových začátků

1. čtení: Izajáš 35, 1 - 10

1 Poušť i suchopár se rozveselí, rozjásá se pustina a rozkveté kvítím.

2 Bujně rozkveté, radostně bude jásat a plesat. Bude jí dána sláva Libanónu, nádhera Karmelu a Šáronu. Ty uzří slávu Hospodinovu, nádheru našeho Boha.

3 Dodejte síly ochablým rukám, pevnosti kolenům klesajícím.

4 Řekněte nerozhodným srdcím: „Budte rozhodní, nebojte se! Hle, váš Bůh přichází s pomstou, Bůh, který odplácí, vás přijde spasit.“

5 Tehdy se rozevřou oči slepých a otevřou se uši hluchých.

6 Tehdy kulhavý poskočí jako jelen a jazyk němého bude plesat. Na poušti vytrysknou vody, potoky na pustině.

7 Ze sálající stepi se stane jezero a z žíznivé země vodní zřídla. Na nivách šakalů bude odpočívat dobytek, tráva tam poroste jako rákosí a sítí.

8 Bude tam silnice a cesta a ta se bude nazývat cestou svatou. Nebude se po ní ubírat nečistý, bude jen pro lid Boží. Kdo půjde po této cestě, nezbloudí, i kdyby to byli pošetilci.

9 Nebude tam lev, dravá zvěř na ni nevstoupí, vůbec se tam nevyskytne, nýbrž půjdou tudy vykoupení.

10 Ti, za něž Hospodin zaplatil, se vrátí. Přijdou na Sijón s plesáním a věčná radost bude na jejich hlavách. Dojdou veselí a radosti, na útěk se dají starosti a nářek.

2. čtení: Jakub 5, 7 - 9

7 Budte tedy trpěliví, bratří, až do příchodu Páně. Pohledte, jak rolník čeká trpělivě na drahocennou úrodu země, dokud se nedočká podzimního i jarního deště.

8 I vy tedy trpělivě čekejte, posilněte svá srdce, vždyť příchod Páně je blízko.

9 Nestěžujte si jeden na druhého, bratří, abyste nebyli odsouzeni. Hle, soudce stojí přede dveřmi!

Sestry a bratři,

některé události s člověkem, jak se říká, zamávají. Když nějaká taková zpráva dorazí, je rozhodně lepší se nejdřív posadit a teprve potom si ji vyslechnout. Ve stoje by se totiž mohla podlomit kolena. Jak známo udržet rovnováhu s podlomenými koleny se dost dobře nedá. Zvláště když už není člověk nejmladší.

Nevím, kdy naposled jste si museli, sestry a bratři, k nějaké novině sednout. Mohla to být docela dobře zpráva pozitivní, třeba že se vám narodilo vnouče nebo že ty testy, které původně naznačovaly vážnou nemoc, nakonec dopadly dobře.

Jenže, co si budem povídat, obvykle s námi mají schopnost seknout zprávy negativní. To se potom chtějí kolena podlamovat náramně, zvláště když si uvědomíte, že v zapeklité situaci nemůžete nic moc dělat. Třeba právě když zmíněné testy dobře nevyjdou a člověk se najednou musí srovnat

s pomyšlením, že je vážně nemocný a prognóza nejistá.

Ono „srovnání se s pomyšlením“ není ale vůbec jen tak. Odborníci vědí, že si prakticky každý v takové situaci prochází pěti fázemi, kdy se s tím vším nějak postupně vyrovnává.

Nejdřív je to šok, obrazně nebo doopravdy se podlomí kolena, a aby se s tím člověk nějak vypořádal, obvykle si hned začne namlouvat, že to musí být nějaký omyl, že se někdo musel splést, že se brzy ukáže, jak se věci ve skutečnosti mají.

Zanedlouho potom prý přichází fáze vzteku a s ní spojená obligátní otázka „proč zrovna já?“.

U někoho se nicméně tahle etapa nemusí ani projevit a na scéně se objeví hned fáze smlouvání, kdy se sám sebe snaží přesvědčit, že všechno bude zase dobré a staré časy se vrátí. Úskalím tohoto období je náchylnost k různým praktikám, které slibují rychlé a zázračné řešení.

Když se ukáže, že zázračné prostředky nefungují, nastupuje sklíčenost a deprese. Kolena se podlomí ještě jednou, za to pořádně.

Teprve potom dochází k přijetí nové situace a smíření se s ní, teprve potom přichází rezignace.

Uvedených 5 fází se týká zejména lidí, kteří jsou nevyлéčitelně nemocní. Docela dobře se dají ale použít pro popis jakékoli vážné situace, nejen k popisu duševních pochodů jednotlivců, ale dokonce i širších komunit, jako jsou národy nebo třeba i církve.

V případě biblických Judejců se jednalo o jedno a totéž, byl to národ a současně i Boží lid. Jejich země byla napadena babylonským vojskem a oni se v šoku a s podlomenými koleny rozhořčeně ptali „proč zrovna my?“ a „proč nás Hospodin toho neštěstí nechránil?“.

S vysvětlením přišli proroci: Protože jste se sobecky starali jen sami o sebe, protože jste politikařili a populisticky vytvářeli mezi lidmi příkopy nedorozumění, protože jste se vykašlali na solidaritu a spravedlnost. Protože jste si bláhově mysleli, že Bůh vás ze všech malérů nějak dostane. Nešlo s vámi nic dělat, tak vás Hospodin nechal být. Tahle tragédie musela nutně přijít.

Nepochybuji o tom, že se tenkrát v národě dostavila také fáze smlouvání. Lidé měli pocit, že když je tedy Hospodin neubráníl, musí se poohlédnout jinde. Všechno bude zase dobré, jen je třeba najít způsob, jak si pomoci.

Někteří si dělali bláhové naděje, že jim proti Babyloncům přijde na pomoc armáda z Egypta, jiní se zase obraceli k nejrůznějším božstvům a modlám, protože, jak známo, tonoucí se stébla chytá.

Egyptané nedorazili a modly nezafungovaly, fáze smlouvání se vyčerpala, nastala etapa sklíčenosti a deprese. Elitu národa dobyvatelé odvedli do Babylona a tak není divu, že se všem kolena podlomila tentokrát pořádně a na první pohled nevratně.

Asi tak jako nám v bezvýchodné době husákovské normalizace. Už jsme si ani nepředstavovali, že by se něco mohlo změnit. Smířili jsme se s tím stejně jako judejští vyhnanci v Babylóně.

Scházel se po práci na březích mohutných řek Eufratu a Tigrisu a vzpomínali na krásnou malou říčku Jordán u nich doma. Ti mladší už ani nevěděli, jak svatá země vypadá. Zdálo se, že je už navždy všechno pryč, že je všemu konec.

Jenže Hospodin není bohem tragických konců, ale naopak Bohem nových začátků. Takhle o něm svědčí prakticky celá Bible a v Babylóně to naštěstí věděl i prorok Izajáš. „Dodejte síly ochablým

rukám, zpevněte podlomená kolena!“ volá do široka a do daleka.

Ono se to řekne „zpevněte podlomená kolena“, jenže jak na to, když jste v zajetí a nic nenasvědčuje tomu, že by se to mělo někdy změnit. A kdo vlastně má všechna ta kolena zpevňovat, když jsou všechna podlomená?

Úkolu se chopil sám Izajáš, který si jako jeden z mála uchoval víru v Boha nových začátků. Tahle víra je totiž ta nejlepší medicína na všechna podlomená kolena.

Obvykle se dá nalézt až úplně vzadu v šuplíku našeho srdce, za všemi těmi lahvičkami s lektvary, co se v krizích obvykle užívají, za popíráním neradostné situace, za vztekem „proč já?“, za smlouváním s nefunkčními padělkami, za sklíčeností z neřešitelnosti, za rezignací a smířením se s koncem. Právě tam, někde úplně vzadu, lze nalézt víru v Boha nových začátků.

Izajáš je prorok, a jelikož proroci mívají víry na rozdávání, rozhazuje ji všemi směry tak vehementně, až se Judejcům naříkajícím na březích Eufratu a Tigrisu skutečně zázračně začnou podlomená kolena zpevňovat. A protože je zároveň i nadaným básníkem, vloží tuhle svou víru v Boha nových začátků do podmanivých veršů:

„Dodejte síly ochablým rukám, pevnosti kolenům klesajícím. Řekněte plachým srdcím: ‘Buďte rozhodní, nebojte se! Hle váš Bůh přichází vás zachránit!’“

No, a právě proto se tahle báseň čte v kostelích v době Adventu. Hospodin je Bohem nových začátků, Bohem, který přichází, aby nás lidi vysvobodil z nesvobody, aby nás zachránil před naším popíráním, vztekem, smlouváním, sklíčeností i rezignací.

Izajáš ví, co říká. Na samém počátku národní existence Bůh svůj lid vysvobodil z egyptského otroctví a pouští jej dovedl až do slíbené země. Nyní se to celé zopakuje. Stejně jako putoval národ pouští kdysi, půjde pouští domů i tentokrát. Akorát, že ne z Egypta, ale z Babylónu.

A jak tak půjdou, poušť ze samé radosti nad tou změnou celá rozkvetne a bude jásat a plesat, a namísto vyschlého kamení bude všude zeleno a spousta vody. A taky skrz tu poušť povede pěkně střížená dálnice zhotovená právě pro tuto příležitost. A bude tak kvalitní a tak dobře značená, že po ní trefí i ten, kdo by jinak řidičský průkaz nikdy nedostal. Vojákům, co by snad chtěli navrátilce zdržet nebo zastavit, na ní bude vstup zakázán.

No, a navrátilce nakonec přemůže radost a veselí, končí prorok svou báseň, starosti a nářek se dají na útěk. Nutno střízlivě dodat, že ve skutečnosti se potomci babylónských zajatců vrátili do poničené země plné nástrah a nepříliš vstřícných nových sousedů. Ani ta cesta jako dálnice moc nevypadala.

Ale o to přece v posledu nejde. Básně nejsou od toho, aby popisovaly skutečnost, spíš, aby nám naznačovaly jak skutečnost nově uchopit. Izajášova báseň má ještě něco navíc. Chce nám pomoci, abychom v přihrádce našeho srdce, vzadu za lektvary popírání, vzteku, smlouvání, sklíčenosti a rezignace, našli medicínu víry v Boha nových začátků.

Kdo ji objeví, už nikdy nebude úplně v koncích. Nekonečný Bůh totiž jakékoli končení nesnáší, nemá ve zvyku lámat nad světem hůl natož házet flintu do žita. Na každém konci vždycky začíná něco nového, něco nadějného, kdy člověka přemůže radost a veselí, kdy se starosti a nářek dají na útěk.

Jde jen o to být dostatečně trpělivý, což nám naléhavě klade na srdce Jakub v dnešním novozákonním čtení.

Adventní období a svátek Kristova narození jsou právě na tuhle notu. Nastal čas, abychom dodali

pevnost klesajícím kolenům. Nic není ztraceno. Hospodin totiž není bohem smutných konců, ale naopak bohem nových začátků.

Peč

SPCH 11. 12. 2022 třetí neděle adventní

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)